

Merkuriuksen havaitseminen Suomessa

Parhaan yleiskatsauksen Merkuriuksen näkymisestä saa graafisesta almanakasta, joka julkaistaan mm. Tähdet-vuosikirjassa. Merkurius näkyy vuoden alkupuolella iltataivaalla yksi tai kaksi kertaa ja vuoden loppupuolella aamutaivaalla kerran tai kaksi. Näkyvyyskausi kestää noin kaksi viikkoa.

Merkuriuksen etsimisessä kannattaa käyttää kiikaria, ja kun se on löytynyt, kannattaa yrittää sitä paljain silmin.

Merkurius on aina hyvin matalalla, joten paras olisi Merkuriuksen suunnalla merihorisontti, mutta usein on pakko tyytyä avaraan maisemaan.

Merkuriuksen kirkkaus muuttuu nopeasti. Vuoden alkupuolella sen kirkkaus heikkenee nopeasti ja vuoden loppupuolella sen kirkkaus kasvaa.

Vuonna 2014 Merkurius näkyi noin 25.1.–5.2. matalalla lounaassa klo 17 jälkeen. Suurin itäinen elongaatio on 31.1., jolloin sen etäisyys Auringosta on 18 astetta. Ks. vuosikirja Tähdet 2014 s. 18.

Toisen kerran se näkyy illalla matalalla luoteessa noin 10.–25.5. noin klo 22.30 jälkeen. Merkuriuksen suurin itäinen elongaatio on 25.5., jolloin sen etäisyys Auringosta on 23 astetta. Ks. Tähdet 2014 s. 42.

Aamutaivaalla Merkurius näkyy noin 30.10.–10.11. matalalla itäkaakossa klo 7 maissa. Merkurius on suurimmassa läntisessä elongaatiossa 1.11., jolloin sen etäisyys Auringosta on 19 astetta. Ks. Tähdet 2014 s. 74.

Omat havainnot

Omat Merkurius-havaintoni olen julkaissut yleensä Avaruus.fi-keskustelualueella. Havaitsen Merkuriusta yleensä 7x35 mm Neuvostoliitosta ostamallani erinomaisella kiikarilla.

26.11.2013 oli Merkuriuksen ja Saturnuksen kohtaaminen. Tällöin Merkuriuksen kirkkaus oli n. $-0,6$ magnitudia ja Saturnuksen $+0,6$. Löysin planeetat klo 7.10, jolloin ne nousivat metsän takaa. Kumpikin planeetta näkyi paljain silmin klo 7.50 asti. Aurinko nousi klo 8.44 eli planeetat näkyivät paljain silmin 54 min ennen auringonnousua.

30.5.2013 olivat Jupiter, Venus ja Merkurius lähekkäin. Klo 23.00 aloitin yritykset, näin heti Venuksen. Jupiteria en nähnyt, se saattoi olla metsän takana. Merkuriuksen

näin 23.27 alkaen kiikarilla, se oli 2,5 astetta korkeammalla kuin Venus.
Merkuriuksen kirkkaus oli kenties n. 0 mag. Aurinko oli laskenut klo 22.24.

26.8. ja 30.8.2012 havaitsin Merkuriusta kiikarilla, mutta en nähnyt sitä paljain silmin.

Maaliskuussa 2012 katselin Merkuriusta kahdeksana iltana, ensimmäisen kerran 2.3. ja viimeisen kerran 12.3. 14.3. yritin, mutta en nähnyt.

12.9.2011 löysin Merkuriuksen klo 5.35 paljain silmin. Viimeisen kerran katsoin sitä klo 6.10 varmaankin kiikarilla, kenties paljain silmin.
Merkuriuksen kirkkaus oli n. -0,6 mag. Aurinko nousi klo 6.40.

12.3.2011 Merkurius ja Jupiter olivat lähekkäin. Näin Jupiterin klo 18.43.
Löysin Merkuriuksen klo 18.48 myös paljain silmin. Katselin sitä klo 19.00 saakka, sitten se meni puiden taakse. Aurinko laski klo 18.14, joten löysin Merkuriuksen 34 minuuttia auringonlaskun jälkeen. Merkuriuksen kirkkaus oli n. -1,1 magnitudia.

Seppo Linnaluoto